12de Jaargang — Curaçao den 3n Augustus 1895 — N° 605

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels f. 0,05 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cad regel mas fl. 0,07½.

UITGEPUT GEDULD.

De bekende publicist Grandlieu wijdt in den *Figaro* een beschouwing aan de spontane beweging, die zich in de laatste weken in Frankrijk heeft geopenbaard tot wederinvoering der processiën en openbare godsdienstplechtigheden, welke door de anti-clericale regeering waren verboden en onderdrukt.

Men heeft ontkend, zegt hij, dat er een „nieuwe geest" was. Toch is er wel degelijk een, ofschoon niet juist in de regeeringskringen. De nieuwe geest openbaart zich veeleer in de massa der bevolking; hij gaat uit van de werklieden, en tal van feiten wijzen op een werkelijk nieuwen en karakteristieken toestand.

Die feiten dagteekenen van gisteren; zij deden zich onvoorzien, onvoorbereid op hetzelfde oogenblik voor in het noorden zoowel als in het zuiden des lands, en dat met zulk een kracht, zulk een beslistheid, dat men vrijwillig blind zou moeten zijn, om daarin niet de verschijnselen te erkennen van een aanmerkelijke verandering in den openbaren geest.

Het geldt de moedige opeisching van de vrijheid der katholieken tot uitoefening van hun eeredienst op H. Sacramentsdag; het geldt de manne-lijke vastberadenheid, waarmee zij bij duizenden, ten aanschouwen der verbijsterde sectarissen, processiën hebben ontplooid, willekeurig door „*verlichte*" tirannetjes verboden.

In dit opzicht heeft zich een groote beweging voorgedaan niet enkel in streken, bekend om haar geloovige gezindheid, maar in steden, die door den tegenovergestelden geest schenen aangestoken, en tot zelfs in zekere fabrieksplaatsen, waar de ontkenners van den godsdienst zich meester waanden, zooals b. v. Roubaix, door Jules Guesde, „de heilige stad van het socialisme" genoemd.

Reeds hadden verschillende voorvallen die verandering in houding doen vermoeden, niet enkel onder de katholieken, maar onder de eerzame en rustige massa der bevolking, die niet in haar gevoelens gekwetst, niet in haar eeuwenoude gewooten gedwarsboomd wil worden.

Om voor 't oogenblik alleen van de katholieken te spreken, — het sedert vijftien jaar op alle manieren mishandelde en geschoren schaap is eindelijk in verzet gekomen. Na met verbazingwekkende zachtaardigheid zooveel geleden te hebben, — inbraken, uitdrijvingen, verwereldlijkingen, overgangsrechten, belastingen van allerlei aard en even hatelijk als onwettig — heeft het eindelijk zijn berusting afgeschud met den uitroep: „Nu is 't genoeg!"

En toen voor eenige weken een onbeschaamd minister aan een aartsbisschop durfde vragen, welke maatregelen hij dacht te nemen ten opzichte van geestelijken, die zich aan het braveeren der ministerieele circulaires hadden schuldig gemaakt, antwoordde de aartsbisschop eenvoudig: „Ik denk geen enkelen maatregel te nemen."

Daaruit kon de minister opmaken dat de dagen van bangmakerij voorbij waren.

Van den anderen kant heeft zich bij het achste eeuwfeest der Kruistochten te Clermont-Ferrand een niet minder sprekend feit voorgedaan. Daar hadden groepen radicalen en loges den burgemeester geprest, de schitterende processie te verbieden, waarin veertig of vijftig prelaten zich zouden vertoonen te midden eener ontelbare menigte, van alle zijden toegestroomd: en wel te verstaan, had de perfect van het departement zich aan hun zijde geschaard om den *maire* tot het verbod te bewegen. Maar de waardige man had fonduit geweigerd.

„Pas op!" had de prefect gezegd, „ge verliest het kruis, dat de president der republiek u bij zijn aanstaand bezoek toegedacht heeft."

„In vredesnaam," had de maire geantwoord, „dan zal ik er dat kruis bij verliezen, maar ik zal niet het innig gevoel van de heele bevolking gekwetst hebben.

De grootsche processie heeft plaats gehad, en de maire is niet gedecoreerd; maar de eerlijke magistraat had zoo duidelijk den formeelen wensch van zijn medeburgers erkend, dat hij het lintje er gaarne voor over had, om zijn stad de voldoening te verschaffen, die zij begeerde.

Daarop is H. Sacramentsdag gekomen. Men weet wat er gebeurd is. In een menigte plaatsen, waar sedert twaalf of vijftien jaar de eeuwenoude processie bij gemeenteverordening verboden was, onder voorwendsel, de gewetensvrijheid te eerbiedigen van degenen, die aan niets gelooven, en een stremming van het verkeer te verhinderen, waarover nooit was geklaagd, — in een menigte plaatsen dan heeft de bevolking, de onderdrukking moede en ongeduldig, haar rechten te hernemen, de geestelijkheid om zoo te zeggen genoopt, den vromen stoet buiten het kerkgebouw te leiden en zich vastbesloten getoond, zoo noodig, de uitoefening harer godsdienstvrijheid te verdedigen.

Te Brest, waar de processie voor dertien jaar verboden was door een maire, die sedert tot levenslangen dwangarbeid is veroordeeld, hebben werklieden het initiatief tot de betooging genomen. Ten getale van eenige duizenden hebben zij den pastoor gesmeekt aan hun verlangen gevolg te geven, en tegelijk met hun godsdienstig gevoel ook de liefde tot het vaderland willende uitspreken, ontplooiden zij de nationale vlag. Een werkman droeg ze vóór het baldakijn en het rustaltaar was geheel met driekleurige vlaggen versierd.

Die krachtige uiting van godsdienst en vrijheidszin, door mannen uit het volk, boezemde de politie zooveel ontzag in dat zij zich stilletjes op den achtergrond hield en er zich toe bepaalde, den volgenden morgen, om de radicale kliek voldoening te geven, den pastoor ter verantwoording te roepen. Hij werd tot *twee franks* boete veroordeeld en door duizenden mannen zegevierend naar zijn huis teruggeleid onder den kreet van: „Leve de vrijheid!"

Hetzelfde had plaats te Roubaix, waar een stoet van tienduizend personen tegen een onwettig verbod geprotesteerd en door een waardige betooging de uitoefening der vrijheid geëischt heeft. Wat zoowel hier als te Brest aan de betooging een bijzondere beteekenis geeft, is dat zij geheel zonder aandrang of voorberei-

FEUILLETON

Un historia berdad

—o—

Na Viena capital di Austria tabata biba algun anja pasar un señor ricoe coe su esposa i nan jioe Leopold. Awor koe nos ta drenta nan cas nos ta testigoe di un pleitamentoe grandi denter di e señor i su esposa. Causa di esai tabata nan jioe, koe bonita i segun moda bistir tabata para tende su majornan pleita. Di nobo Leopold a trece na cas un mal testimonio i su maestro a scirbi su papa, koe si Leopold sigi asina le ta obliga di mandele bai. Su papa kier a dunele un bon castigoe, pero conforma su mama a tende esai, el a corre manera un leon cerca su jioe i coe wowo furioso el a bisa su esposo koe el no ta risca di misji coe Leopold.

"Su maestronan tin falta, nan no ta stima Leopold," el a grita, "mi ta conoce mi jioe mehor koe otro hende i nan no mester bisa, koe el no ta bon criá."

"Coe ta keda, manera mi a bisa," e señor a responde. Su maestronan tin razon, Lezamentoe di mal boeki, di courant, bisitamentoe di Theatro toer esai ta hibele for di su studia. P'esai theatro, circo toer e cosnan a caba. Di prome tempoe Leopold lo no drenta ningun theatro i desdi awor toer anoche och-cr le ta na cas. Comprende!"

Mama no a risca papia contra. Jorando el a braza su jioe i a hibele afor; cerca porta el a keda para i hizando su manoe na cieloe e dici: "Awor si, mi a mira bon, koe ta berdad es koe mi a bisa bo muehoe bez caba, koe bo no ta stima bo jioe!"

E jioe ta sinti e mes masjar humiliá i e dici coe su mama: "si mi no por bai theatro mas, mi ta tira mi curpa mata mama!"

"Ai! Mi jioe! kiko bo ta papia! su mama a respondele i e ta brazele i coeminza jora di nobo. "Ai Leopold bo papa no tin coerazon."

"Kiko mi kier haci, mama, ta papa su cuenta, pero awe noche mi *mester* bai theatro."

"Keda ketoe, mi jioe duci. Lo bo bai. Papa lo no sabi nada. Lo bo no por a bisa nunca, koe mi no ta stima bo," i el a duna Leopold algun florin.

"Gracias mama," el a responde i a bai caba.

"No bisa papa nada, mi jioe, su mama a bisa, pero Leopold no a tende mas.

E señora a bolbe drenta den camber a cohe un boeki, i despues un mitar ora su cordamentoe tabata tantoe ariba loke el a leza, koe el no a sabi kiko a socede. El no a tende koe un klok grandi a cuminza bati. El no a mira nada di su esposo koe a drenta i koe a bai para scucha na bentana. El no a tende boroto ariba caja, koe a bira mas i mas duroe.

"Na oenda por tin kimamentoe?" e señor ta puntra den di e mes. "O! kiko ta esai?" i el a hala atras, pasobra el a mira un luz grandi koe ta luza henter e caja.

E ta corre bai na mesa i ta bati klok pa jama su criarnan. Rabiá pasobra su esposo a strobé, e señora a hisa cabes, mientra e señora a puntra un criar: "Na oenda tin kimamentoe?"

"Algun hende ta bisa den theatro, otro a bisa mas aki cerca, pero si señor kier sabi, mi mes lo bai mira."

"Bon, bai unbé."

E criar a bai. E señora no batatin tempoe ainda pa puntra na oenda tabatin kimamentoe, pasobra unbe e criar a bolbe i dici:

"Señor i Señora theatro ta kima na toer banda."

"Kiko! Com!!" e señora a grita.

"Martijn a bisa mi, señora i si señora kier sabi sigur, for di bentana aja señora por mira koe mi...."

El no por a sigi. Coe un gritoe, koe ta spanta su esposa el a sali for di camber jorando:

"Leopold! Mi jioe!"

E señor a sigiele. Curiendo e muher disgraciado a pasa caja. Bleek manera morto e señor a keda para, el no por, el no kier a keré, koe su jioe a bai theatro i koe su esposa a largele bai, mas koe el tahele.

El a jama un criar, "Na oenda Leopold ta?"

"Un ora pasa el a sali for di cas. E no ta den su camber," e criar a respondé.

"Anta sigur el a bai aja, e pober tata a papia den di e mes i coe ansia el a sali for di cas pa bai na teatro. Miles hende tabata aja caba, Enberdad *Ringtheatro* un di mas bonita i di mas grandi theatronan di Viena tabata kima For di dak, for di bentana, for di toer porta vlamnan tabata sali. Coe judanza di su criar e señor a jega mas acerca. Aja el a tendé un joramentoe incomparable.

"Mi jioe, mi Leopold!" el a tende grita. El a bai cerca djele i a tende un muher bisa: O, senora, si bo jioe ta aja den anto a caba coene."

Ni e señor, ni su esposa por a papia Coe ansia den nan coerazon nan a mira hombernan drenta den teatro i hiba mortonan afor. Coe ansia i toch también coe speranza nan a mira toer morto pero nan no a mira nan jioe ainda. Quizas el por a sali promer koe kimamentoe tabata asina fuerte!? No pober tata, no mama koe ta causa di morto di bo jioe el no a scapa!

"Aja.... Aja.... Esun aja. Ai mi Dios," e mama a tende su esposa grita.

"Mi jioe! Mi Leopold!! Mi unicoe jioe!!! i jorando e mama a cai ariba e morto di su jioe koe el a stima di mas.

Su cara tabata pretoe, toer kimar pero su pechoe, pia, manoe no a haja ningun danjo, su cadena di oro, ringtje na su dede tabata lombra manera nan kier a hari tristeza di su majornan. No, no tabatin speranza mas. E morto tabata Leopold. Leopold koe a bai teatro mas koe su tata a tahéle!

„Aki Dios mes a husga señora !" e señor a bisa, „nos no por haci nada."

E mama a jora i grita manera nan koe no tin speranza mas. I e joramentoe a sigi henter anochi, mientras cordamentoe, koe su mal stimacion tabata causa di morto di su jioe, no a kita for di djele.

Dia siguiente nan mester a hibele na cas di loconan.

Solitario e pober señor a pasa su dianan. Su rikeza el a duna na differentecas di huerfano, camina muchanan ta haja un bon educacion.

—

ding van belanghebbende zijde, ongedwongen van de werklieden zelf uitging, als iets wat hun, lang onderdrukt, op het hart lag.

Gelijke feiten zijn te Gien, te Carcassonne, te Blois, te Tours, te Avignon en een tiental andere steden voorgevallen, waar het goddienstig gevoel zich met zulk een kracht heeft baan gebroken dat het alle gemeente-ukasen trotseerde.

Wat nu is de beteekenis dezer beweging? vraagt Grandlieu. Ze is zoo duidelijk, zoo sprekend dat het onmogelijk schijnt ze te miskennen. Het is 't ontwaken uit lange verdooving, het is 't opstaan van zielen, die de verdrukking moe zijn, 't is de opeisching van natuurlijke en heilige rechten, het is de nieuwe geest, die in plaats van uit de hoogte op de menigte neer te dalen om ze te leiden, juist van beneden opstijgt naar de regeerders om hun te beteekenen dat het land de plagerijen en de knevelarijen moe is, dat de geloovigen lang genoeg als paria's of Congo-negers behandeld zijn en dat zij voortaan tegenover alle zoekerij en willekeur het *civis romanus sum* zullen doen hooren.

Dat is zoo duidelijk de zin en beteekenis van dit zedelijk verzet der gewetens, dat een der meest gematigde en verzoenende prelaten Mgr. Sonnois, aartsbisschop van Kamerijk, niet geaarzeld heeft openlijk de geestelijkheid en de geloovigen van Roubaix, met hun moedige houding geluk te wenschen, terwijl hij er, niet als uitdaging tot de burgelijke macht, maar als uitnoodiging tot alle onafhankelijke mannen van overtuiging bijvoegde: "Hierin ligt voor alle katholieken een *les* en een *voorbeeld*."

Die les is begrepen, die aanmoediging aanvaard, en in het vervolg zullen waarschijnlijk de sectarissen niet meer die schaapachtige gedweeheid ontmoeten als vroeger. De bevolking der bovengenoemde plaatsen heeft getoond dat een opeischen van recht in massa eerbied afdwingt. Men houdt toch geen tienduizend man staande, met een bij Concordaat gehandhaafd recht gewapend, dat drie kwart eeuw lang onder de meest verscheiden regeeringen ongehinderd is uitgeoefend. En men is evenmin in staat ze te vervolgen. Wel kan men procesverbaal opmaken tegen den dienstdoenden geestelijke en hem een boete opleggen, maar men kan niet een heele bevolking, die geen ander vergrijp heeft gepleegd dan te knielen voor den verborgen God, die voorbijgedragen wordt, voor het gerecht dagen.

Grandlieu zou wenschen dat al de katholieke senatoren en afgevaardigden zich aansloten bij de kloeke mannen, die den troonhemel van het H. Sacrament omringden. Niemand zou er hun iets om kunnen maken. Als toch dagelijks studenten- en anarchisten- optochten geduld worden, waarom zouden dan de goddienstige processies niet hetzelfde recht hebben?

In elk geval blijken de katholieken besloten, niet meer zoo gelaten het domme despotisme van een godverzakende minderheid te dulden, waarvoor zij vijftien jaar lang gebogen hebben. De vrijheid behoort aan hen, zoo goed als aan iedereen; zij eischen ze op, en wanneer de justitie der sectarissen hun die weigert, zullen zij ze nemen.

LICHTVAARDIGE WETENSCHAP.

De "ontdekking" van de moderne wetenschap volgens welke een zoogenaamde aapmensch de gemeenschappelijke stamvader zou zijn van het apen- en van het menschengeslacht, is in de wetenschappelijke wereld al weer geruimen tijd op den achtergrond gedrongen geweest.

Mannen, als o. a. prof. Virchow, die zeggenschap hebben op antropologisch gebied, zijn tot het resultaat gekomen, dat alle desbetreffende verschijnselen, en alle zoogenaamde feiten, die men daaromtrent aan het licht gebracht heeft, niet in staat zijn te bewijzen, wat men er mee bewijzen wilde.

Toch is onlangs weer een poging van dien aard gewaagd door den heer Dubois, Nederlandsch officier van gezondheid in Indië. Deze geleerde heeft n. l. uit een paar door hem gevonden fossiele beenderen dien aapmensch weer in het leven willen roepen. Een bekkeneel, een dijbeen en een kies op geringen afstand van elkander in een rivierbedding opgedolven, gaven hem aanleiding tot de stoute uitspraak: ik heb den voorlooper van den mensch gevonden.

En terstond na deze vondst blijkt al weer hoe groot bij enkelen nog altijd de voorkeur is, om liever van het apengeslacht dan van Gods geslacht te zijn.

Prof. Hugo De Vries van Amsterdam greep aanstonds deze zoogenaamde ontdekking aan, om er de welbekende theorie als bij vernieuwing uit op te bouwen, en den volke in ruimen kring voor te houden. Ook dit laatste, want hij plaatste zijn opstel in het populaire tijdschrift het *Album der Natuur*.

Daartegen nu komt in de *Telegraaf* de heer Serrurier op, de directeur van het Ethnographisch Museum te Leiden. „Dit gaat te ver," zegt deze geleerde:

"Het staat den heer Dubois vrij in eene wetenschappelijke publicatie zijn gevoelen mede te deelen; niemand kan hem daarover hard vallen; dergelijk weinig amusante verhandelingen blijven uit den aard der zaak binnen een kleinen kring van oordeelkundige lezers beperkt. Ik zou dan ook niet op het denkbeeld gekomen zijn, deze zaak in een dagblad ter sprake te brengen, ware het niet dat over des heeren Dubois' zoogenaamde ontdekking, zonder eenige critiek de loftrompet gestoken wordt in een populair tijdschrift, het *Album der Natuur*, en wel door niemand minder dan den gezaghebbenden botanicus prof. Hugo de Vries te Amsterdam.

"Groote achting heb ik voor populariseering van de wetenschap, mits het geschiede met voorzichtigheid en met beleid. Dan zal het zijn een middel, om bij de groote menigte eerbied aan te kweeken voor den stillen arbeid der geleerden. Maar even zeker brengt men de wetenschap in discrediet, wanneer men overhaast een niet behoorlijk onderzochte meening, een wilde theorie, die aan iederen onderzoeker wel eens ontsnappen kan, en straks wordt wedersproken, gaat brengen onder het bereik van iedereen."

Dat dit "straks wedersproken" met de vondst van den heer Dubois reeds lang het geval is, deelt de heer Serrurier tevens mede:

Ik zal, zegt hij, natuurlijk niet gedetailleerd herhalen, wat vakmannen over deze vondst hebben gepubliceerd. Virchow zegt in de vergadering der *Berliner Gesselschaft* omtrent de door den heer Dubois getrokken conclusies: *hier schiesst die Phantasie weit über alle Erfahrung hinaus.* Dr. Ten Kate acht in een mij toegezonden overdruk die conclusies ten eenenmale onbewezen. Prof. Martin te Zurich, die aan dr. Dubois' publicatie een uitvoerig artikel in *Globus* wijdt, (Band 67 no. 14) komt tot dezelfde slotsom. Ik heb nog geen wetenschappelijke bijdrage kunnen opsporen, waarin anders over deze zaak geoordeeld wordt."

En dit brengt den heer Serrurier tot de volgende slotsom:

"Men zij gerust: de aapmensch staat nog nevelachtig daar als vijf en twintig jaar geleden; de naakte werkelijkheid heeft hem nog niet van het geheimzinnige beroofd. Men kan er nog op phantaseeren. Poëtisch aangelegde dilettant-anthropologen kunnen hem nog in liederen bezingen; het materialisme is koud genoeg, om het niet een weinig poëzie te gunnen."

Intusschen blijkt toch ook uit deze historie weer, hoe er door sommige geleerden aan onze hoogescholen met de wetenschap wordt omgesprongen.

Een Nederlandsch professor komt hier in gemoede aan ieder die het lezen wil, als de hoogste wijsheid aandienen, wat door vakgeleerden van Europeesche vermaardheid als *nothing at all* terzij geschoven wordt.

Zooveel lichtvaardigheid gaat wel ver voor de officieele vertegenwoordigers van onze officieele wetenschap!

Die er op vertrouwen, hebben wel toe te zien. (*St.*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACO.

Gisteren is de geboortedag van H. M. de Koningin-Regentes op de gebruikelijke wijze gevierd. *El Imparcial* en de *Oficina Maritima*, de bladen welke hier op den feestdag verschenen, hebben in een kort maar daarom niet minder krachtig feestwoord de gevoelens vertolkt van geheel het Curaçaosche Volk, dat zich in eerbied en liefde jegens ons Vorstenhuis door niemand laat overtreffen.

In dank hebben wij deze week de drie eerste nummers ontvangen van een nieuw blad, *La Politica Venezolana* onder redactie van den Heer D. A. Arrieta. De zakelijke naam duidt de hoofdstrekking en de taal, waarin het geschreven wordt reeds genoegzaam aan. Het zal geregeld elken Maandag, Woensdag en Vrijdag verschijnen. Moge de Collega den waarachtigen bloei van het schoone Venezuela bevorderen en het oogenblik bespoedigen, dat de bloedige partijschappen zich oplossen in de eendracht, die alleen sterk en groot maakt. Moge hij tevens te geschikter tijd in zijn land de belangen voorstaan van onze Kolonie, van welker gastvrijve haven ontelbare Venezuelanen een herinnering hebben ontvangen, welke niet anders dan aangenaam kan zijn!

In de parochiekerken onzer Stad hadden deze week een tweehonderdtal kinderen het geluk voor de eerste maal huns levens tot de H. Tafel te naderen.

Groote ontsteltenis heerschte den 25 Juli in de anders zoo vreedzame en rustige Oranjestad (Playa) van Aruba. 's Middags omstreeks half drie werd bij het Gerecht aldaar aangifte gedaan van een moord die in het nabijgelegen gehucht, *De Noord* gepleegd zou zijn. Onmiddelijk begaf zich de ambtenaar van het O. M. vergezeld van den stadsgeneesheer en drie agenten naar het tooneel der misdaad. Daar vond men het ontzielde lichaam van zekeren Antoon Gonzalez, huisvader, met eene gapende wonde in de borst, toegebracht met een mes, dat, volgens de verklaring van den geneesheer, het hart doorboord had. Het werktuig van den moord werd geheel met bloed bedekt ter plaatse van het misdrijf gevonden en bleek toe te behooren aan zekeren Pedrito Tromp, een ongeveer twintigjarig jongmensch. Deze was de zoogenaamde "mondi" (wildernis) ingevlucht maar de ijverige politie had hem weldra opgespoord en bracht hem geboeid naar de Oranjestad over. Eergisteren is de dader door de Arubiaansche politie aan het Gerecht alhier overgeleverd.

Zoowel de moordenaar als zijn slachtoffer hadden 's morgens, naar men vertelt, zich verbonden om naar Valencia te gaan werken en het handgeld ontvangen. Hiervan werd goed gepooierd, zoodat beiden beschonken huiswaarts keerden. Onderweg schijnt het tot een twist gekomen, welke zoo hoog liep dat de messen getrokken werden. Eene bloedige snede over het gezicht van den moordenaar bevestigde dit vermoeden. Deze laatste, die drie jaren in Venezuela werkzaam was geweest bevond zich pas sedert twee weken op het eiland zijner geboorte.

De *Arubasche Courant* acht het vestigen van een politiepost op *De Noord* zeer wenschelijk.

Bij Gouvernements beschikking dd 27 Juli No. 467 is (benoemd) tot sergeant bij de Stedelijke Schutterij alhier de korporaal bij dat korps Morris P. Sasso.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Antonio Veeris, Seferina Blasino, Jacob Joubert, Jorge Primett, Carolina Cassiddak, Jorge Suarez, H. Wielteen, William Frankliny Ed. E. Prince, Capt. Carle, P. E. Slipp, Ana de Castro, Jacobo S. de Pool, A, D. Olnsted.

NEDERLAND

Bijzonder talrijk was de menigte, die Zaterdagmiddag 16 Juli rond het Malieveld geschaard stond, om getuige te zijn van de uitreiking der Lombok-decoraties. Ook in de Maliebaan was het druk en tevens bood de verscheidenheid der uniformen, zoowel van de troepen als van de niet ingedeelde officieren, die bij de tribune stonden, een vroolijk schouwspel aan.

Om twee uur reden HH. MM. de koninginnen, door de menigte met gejuich en door de muziekkorpsen met het *Wilhelmus* begroet, het Malieveld binnen, waar zij in haar *à la Daumont* bespannen rijtuig inspectie hielden over de troepen. Daarna begaven zij zich, terwijl de trommen geroerd werden en de pijpers der Marine hun fluiten bespeelden, te voet over een breed pad naar de tribune.

De koningin droeg een wit costuum met den Wilhelminahoed met witte veer: haar moeder was in het zwart met witte kant.

Voor het middenvak, de koninginne-loge, hing een breed baldakijn van Perzische stof, gedragen door speren. Voorts was daar aangebracht het opschrift: Hulde aan de Indische dapperen, waarnaast een herinnering aan de roemrijke daden op Bali en Boni, alsmede de afbeeldingen van de Militaire Willemsorde en van het Eereteeken voor belangrijke krijgsverrichtingen. Elk der zijvleugels bracht in herinnering een der beide groote militaire episoden van de laatste 20 jaren: rechts Atjeh, links Lombok. Op de beide uiteinden was als versiering de Nederlandsche Leeuw neergelegd, aan de eene zijde gewapend, aan de andere zijde de vlag behoedende.

De kolommen van het voorfront werden gedekt door schilden, die de namen vertoonden der voornaamste eilanden van den Indischen Archipel. Vier er van waren echter niet van schilden voorzien, maar met de Atjeh-medaille, het Lombokkruis en een reusachtigen lauwerkrans gesierd. Alle kolommen waren voorts getooid met wapentropeeën uit de Indische bezittingen afkomstig.

Tropische gewassen en planten waren voor de koninginnen-loge gerangschikt en elke kolom was aan den voet versierd met een groep uitheemsche planten.

De koninginnen-loge was van de tribunes afgescheiden door twee heraldieke leeuwen in liggende houding. Dit paviljoen was verder getooid met een staanden leeuw en tijger en met den metalen olifant uit den koninklijken Bazar, die verschillende stukken uit zijn Indische collectie ter opluistering van deze omgeving welwillend ten gebruike afstond. De wanden waren behangen met een draperie van Indische zijde, rijk met goud geborduurd. Het fond werd aan beide zijde geflankeerd door eenige lila's, of Indisch draagbaar geschut.

Links en rechts van het hoofdgedeelte strekten zich de vleugels van de tribune amphiteatersgewijze uit. Al het houtwerk van de feesttent was met Indische stoffen behangen, waartoe gebezigd waren gevlochten matten (tikers) en gebattikte doeken. Het plafond met zijn zalmkleurige en gele banen tegen het schuine afdak, maakte een fraai effect, terwijl aan hoog boven de frontijn uitstekende masten de nationale kleuren wapperden.

Behalve de genoodigde officieren en corporatiën, welke wij reeds hebben vermeld, waren in de tribune ook aanwezig: de echtgenooten van hen, wien een eereblijk werd uitgereikt. Voorts, rechts van het koninklijk Paviljoen, de minister en hooge collegiën, de Staten-Generaal, hoofdambtenaren der departementen van

Algemeen Bestuur en de wethouders van Den Haag.

Generaal Vetter kwam schier onopgemerkt op het paradeveld aan, mevrouw Vetter, zijn echtgenoote, naar de tribune geleidende en zelf plaats nemende bij de te decoreeren officieren.

Om halftwee galoppeerde de gouverneur der residentie, luit.-generaal Van Helden, met een talrijken staf de Maliebaan binnen. Hij inspecteerde dadelijk de troepen zooals dit bij parades gebruikelijk is en ging daarna met zijn officieren generaal Vetter complimenteeren, die, staande op het bordes voor de koninginnen-loge naast den minister van Koloniën, met den commandant der parade het militair saluut wisselde. Ook de meeste generaals gingen den commandant der Lombok-expeditie vóór de komst van HH. MM. begroeten. 't Wemelde van attila's met gouden tressen en het aantal gepens, en actieve Indische opperofficieren was zeer groot.

De eerewacht bij de koninginnenloge bestond behalve uit de officieren en kader, uit 100 man t. w.: 50 mariniers en 50 schepelingen; het geheel onder commando van den luitenant ter zee 1e kl, Van Voss: het peleton mariniers onder bevel van den 1en luitenant Enta van Gils en het peleton matrozen onder bevel van den luitenant t. z., 2e klasse Te Veltrop.

Het corps der koloniale reserve werd vertegenwoordigd door den commandant, den majoor Notten, en den kapitein-adjudant J. R. Jacobs: de commandant der eerewacht was de kapitein H. Kopper en daarbij waren ingedeeld de 1e. luit. Jochems en Donners, bestaande het detachement voorts uit 100 onderofficieren, korporaals, tamboers, hoornblazers en soldaten.

De ministers van Koloniën, van Marine en van Oorlog recipieerden de koninginnen in haar loge.

Nadat de koninginnen hier hadden plaats genomen, formeerden de troepen het carré.

Tijdens de formatie van het carré liet H. M. de regentes zich verschillende dames en generaals, die in de nabijheid werden opgemerkt, voorstellen door haar adjudant van dienst. Generaal Van Helden presenteerde voor HH. MM. de sabel ten teeken dat het carré gevormd was. De jonge koningin beantwoordde die kennisgeving met een lief hoofd knikje.

De vaandels traden vóór op den vleugel van elke eerewacht en de ban werd geopend. Plechtig en in drukwekkend werd de oude melodie van het *Wilhelmus* door de muziek uitgevoerd.

Alle officieren stonden met de hand aan het hoofddeksel, de geweren en sabels werden door de troepen gepresenteerd.

De majoor der cavalerie Hamming toegevoegd aan den inspecteur van dat wapen, las met luider stem de koninklijke besluiten voor, wat geruimen tijd vorderde.

Generaal Vetter verscheen natuurlijk het eerst voor H. M. de koningin: zeer vlug hechtte deze het kruis op zijn borst en toen hij naar zijn plaats terugkeerde, hieven de aanwezigen op de tribune hoera's aan. Met dezelfde vlugheid kweet H. M. zich van het opspelden der overige kruisen; zij maakte voor iederen militair een buiging. Ook demindere militairen werden van de tribune hartelijk toegejuicht.

De generaal Van der Heijden overhandigde H. M. de kruisen en eereteekenen en écrin en reikte den gedecoreerden het écrin over.

De luitenant generaal Jhr. Verspeyk, die zich rechts achterwaarts van Hare Majesteit bevond, zeide den nieuwen ridder het formulier van den eed voor, hetwelk luidde als volgt:

„Ik beloof en zweer mij als een getrouw en wakker ridder te zullen gedragen, mijn leven altoos veil te zullen hebben voor de koningin en vaderland, en door al mijn vermogen mij steeds trachten waardig te maken de onderscheining, mij door de koningin toegestaan.

„Zoo waarlijk helpe mij God almachtig."

Bij het afleggen van den eed presenteerden de eerewachten het geweer en ontblootten de aanwezigen het hoofd.

Weerklonk reeds vóór de uitreiking der eereteekenen het *Wilhelmus* in de oude toonzetting na de uitreiking speelden de muziekkorpsen het *Wilhelmus* naar de moderne melodie en stonden de gedecoreerden in militair saluut vóór HH. MM. Toen werd door H. M. de Koningin-Regentes in een treffende toespraak hulde gebracht aan de Indische dapperen.

Met daverende hoera's werden H. M. woorden begroet. Men wuifde met de hoeden, totdat het Volkslied de geestdrift tot zwijgen bracht en het *Wien Neerlandsch Bloed* te midden van een plechtige stilte door de muziekkorpsen werd aangeheven.

Toen dit oogenblik voorbij was, riep Hare Majesteit ten overstaan van de gedecoreerden: Leve het Indische leger! •

De koninklijke hulde was het sein tot nieuwe hoera's, waarvoor generaal Vetter eerbiedige erkentelijkheid betuigde door het sein te geven tot een "Leve de Koningin," dat als een echo door geheel de tribune en het veld weerklonk, waar de troepen dezen kreet overnamen.

Nu begon het defilé met den marsch van de pijpers en mariniers.

Tijdens het voorbijtrekken der troepen plaatste zich generaal Vetter op verzoek van de regentes ter rechterzijde van de koningin.

De tribune zond als hulde aan het Indisch leger een hoeraatje naar de koloniale reserve, die recht kranig marcheerde. Het defilé van de grenadiers en jagers onder 't bekende *Turf in je ransel* handhaafde den ouden roem. Bij het passeeren van het vaandel bogen H. H. M. M. voor het korpsembleem.

De regentes sloeg het militaire tafereel gade met opgestoken parasol van witte zijde, overdekt met zwarte kant *point d'Alençon*.

En na afloop van het eerste defilé, dat op verlangen van H. M. in den versnelden pas door de infanterie, door de bereden wapenen in draf herhaald werd, begaf de regentes zich met generaal Vetter in een gesprek, waarnaar koningin Wilhelmina met aandacht luisterde.

Vóór het vertrek lieten de koninginnen zich de gedecoreerde officieren en minderen voorstellen. De adjudant van dienst leidde elk hunner voor Hare Majesteiten en men zag de Regentes met ieder van de hoogsten tot den laagsten in rang eenige belangstellende woorden wisselen.

Koningin Wilhelmina richtte in het bijzonder een korte toespraak tot den kapitein-luitenant ter zee Van Wessem, in wiens persoon zij een hulde aan de Marine bracht.

De rijtuigen kwamen voor. H.H. M.M. verlieten de tribune onder aanhoudende hoera's en de kreet "Leve de koningin."

Het zelfde vond plaats toen het koninklijk rijtuig onder de tonen van het *Wilhelmus* de Maliebaan verliet op de in het program voorgeschreven wijze.

Dat gejuich vergezelde de vorstinnen ook op den terugkeer naar het Paleis langs den weg, dien HH. MM. namen.

Dra nadat de koninklijke stoet de paradeplaats had verlaten, werd generaal Vetter, steeds staande op de estrade voor de middelloge, als het ware bestormd door generaals, staatslieden en officieren, die hem kwamen complimenteeren. Ook de nieuwe ridders werden van vele zijden geluk gewenscht en menige ridder der militaire Willemsorde zag men den nieuwen gedecoreerde den ridderslag geven.

Ook de corporatiën met banieren maakten ter plaatste hun opwachting aan den generaal en toen deze huiswaarts keerde, ging er een daverend hoezee uit den kring der wapenkameraden en krijgers op.

—Het *Hbl.* heeft uit den mond van den in het *Militair Logement* te Amsterdam thans tijdelijk verblijf houdenden met de Militaire Willemsorde versierden Cornelis Westbroek, die op Sumatra's Westkust, op Atjeh en laatstelijk op Lombok diende, het volgend verhaal opgeteekend.

"Het was op den 25en Augustus, mijnheer, den dag van dien noodlottigen overval, 's middags ongeveer half vier, dat ik met de eerste sectie 4e compagnie 6e bataljon van Tjakra Negara op Ampenan terugtrok. Wij waren ongeveer tien minuten op marsch, toen ik generaal Van Ham opmerkte, de kleeren gehavend en uitgeput van vermoeienis door zijn wonde. Ik wees er mijn commandant, luitenant Hardie op, die mij opdroeg op den generaal te passen, en daar de generaal niet meer kon, zetten de luitenant-kwartiermeester Pourchez en de sergeant majoor stafschrijver hem op mijn rug.

"Dat was een vrachtje, mijnheer, want de generaal was een zwaargebouwd man. Enfin, ik sukkelde zoowat voort onder het vuur van den vijand, maar na een 200 pas moest ik 't opgeven, de generaal was mij te zwaar. Wij wisten echter een sprei te vinden, waar wij den generaal inwikkelden, en legden hem neder, terwijl wij naar rechts en links moosten schieten om den vijand van ons af te houden. Een vijftal dwangarbeiders, die wij gevonden hadden, droegen nu den generaal verder, doch de vijand schoot maar toe, en een paar dwangarbeiders werden gewond, en ook de generaal kreeg nog een schot. Had hij de tweede wonde niet gekregen, de lieve generaal ware misschien nog in leven.

"Enfin, we moesten verder. Gelukkig zag ik den fuselier Verstraate; ik riep hem — hij snelde toe — doch daar trof hem een kogel — hij viel; — de fuselier Stevens, die in de nabijheid was, zag het en droeg hem weg.

"Inmiddels had luitenant Pourchez weder twee dwangarbeiders gevonden die den generaal weder opnamen, want de andere kerels hadden hem neergelegd en waren op den loop gegaan. Wij naderden een Dewa-tempel, doch op 200 meter ongeveer daarvan was een kali stroomend water, van zoowat zes meter breed. Een der twee dwangarbeiders kreeg een schot en viel dood neder — de andere ontvluchtte. De luitenant was de kali reeds over; ik stond daar aan den anderen kant met den gewonden generaal. Ik riep den luitenant toe: deze waadde dadelijk de kali door, en hij kwam bij mij, waarna wij onder het hevigste vuur des vijands den generaal over de rivier droegen. Aan den overkant kwam de fuselier Boere ons nog te hulp — zoo bereikten wij den Dewatempel en legden den generaal neer. Een kwartier later blies hij den laatsten adem uit."

BUITENLAND

Bulgarije.— De laatste berichten melden den tragischen dood van den ge[illegible] [illegible]ouloff, den man, die o[illegible] tegen Rusland g[illegible] [illegible] terecht de Bis[illegible] [illegible]rije werd gehee[illegible] [illegible]einige maanden als ee[illegible] van prins Ferdinand me[illegible] van een dictator regeer[illegible] 15 Juli, des nachts, keerd[illegible] [illegible]-minister, vergezeld van den h[illegible]er Petkoff naar zijne woning terug, toen het rijtuig, waarin hij gezeten was, plotseling door een viertal onbekende kerels werd overvallen, die met revolvers en dolken gewapend, Stambouloff vele wonden toebrachten, waaraan hij, na een smartelijk lijden twee dagen later bezweek. Voor zijn dood onderging het slachtoffer een verhoor, waarin hij verklaarde twee der aanvallers te hebben herkend. De echtgenoote van den vermoorde werpt openlijk de schuld op de politie en Petkoff beweert, een oogenblik voor den aanslag, eenige gendarmes haastig de straat, waar de moord gepleegd werd te hebben zien verlaten.

De vorst van Bulgarije, prins Ferdinand, daags voor de misdaad te Carlsbad aangekomen, heeft er bij zijne ministers langs telegrafischen weg op aangedrongen al het mogelijke te doen om de moordenaars op te sporen en te vatten.

Men houdt het er voor, dat politieke beweegredenen de drijfveer zijn van deze misdaad en dat de verwanten van majoor Panitsa op wien Stambouloff de doodstraf indertijd toepaste, de hand er in hebben.

Rusland.— De russische gezant te Berlijn heeft geprotesteerd tegen de hatelijke beweordingen, waarin vele duitsche bladen, onder welke zelfs regeeringsorganen, zich met betrekking tot den moord op Stambouloff over Rusland hebben uitgelaten. De Russische bladen bespreken op schamperen toon den vijandelijken geest waarin de pers in de Staten van de Triple-aliantie weer heeft blijk gegeven.

— Een telegraphisch bericht te New York ontvangen verzekert dat Rusland aan Japan den eisch heeft gesteld de ontruiming van het Chineesche grondgebied te bespoedigen. Vier Russische kruisers zijn onlangs weer naar de Chineesche wateren gezonden en 80,000 man staan aan de chineesche grenzen gereed Rusland's eischen klem bij te zetten.

Engeland.— De verkiezingen, na de ontbinding van het Parlement tengevolge van de verwisseling van het ministerie, hebben aan de conservatieven en Unionistische Liberalen de zegepraal bezorgd, ofschoon Lord Rosebery in den laatsten tijd meer energie ontwikkelde dan ooit tijdens

zijn premierschap. Lord Salisbury zit dus voorloopig vast in den zadel.

Spanje.— De toestand op Cuba is nog steeds dezelfde. Volgens de laatste berichten hebben de revolutionairen weder een paar keer klop gehad, en daarbij eenige leiders verloren maar het einde van den opstand schijnt nog niet nabij. Er sterven nog gedurig vele Spanjaarden aan de gele koorts en dissenterie. In het moederland verwijt men Campos, dat hij de Cubanen met te veel zachtheid behandelt.

Italie.— Crispi is toch niet geheel en al het antwoord schuldig gebleven op de aanvallen van Cavallotti.

In een Duitsch (!) blad komt een brief voor uit Rome, waarin van de 50.000 fr. door G[illegible]einach den vriend en [illegible] Cornelius Herz, ontva[illegible]d een „verklaring [illegible] Die som is de re[illegible]i aan Reinach voor „[illegible]ewezen diensten." Re[illegible]d te Rome voor 1½ millioen[illegible]igendom; de stad wenschte d[illegible]nden voor een deel te onteigenen en Crispi, die, als minister-president afgetreden, zijn praktijk weer had opgevat, diende Reinach van raad. Dat Crispi op het beruchte lijstje van Reinach — afpersingen van Herz— voorkomt, zou nog volstrekt geen bewijs zijn daar Reinach, naar de meening van de Fransche commissie, op dat lijstje willekeurig sommen gezet heeft, die niet bestonden of althans niet zoo bestonden, alleen met het doel tot een hoog eindcijfer te geraken....

Nu weet men het! Jammer dat Crispi, wiens geweten zoo hagelblank is, niet op den gelukkigen inval is gekomen zijne zaak aan een ernstig parlementair onderzoek te onderwerpen, gelijk Cavallotti wenschte. Zijn onschuld zou dan natuurlijk terstond aan 't licht zijn gekomen en Cavallotti had beschaamd gestaan!

Maar de edele minister schijnt *per se* als slachtoffer te willen poseeren, want ook met een rechterlijk onderzoek zijner zaak wenscht hij zich niet in te laten. Cavallotti zal, naar men zegt, een aanklacht tegen hem indienen, maar niemand gelooft dat de radicale afgevaardigde daarmee iets verder zal komen. Crispi is eenvoudig onaantastbaar. Geen rechter zal tegen den minister iets kunnen uitrichten, want de Kamer zal het verzoek om Crispi te mogen vervolgen toch niet inwilligen, en dit niet alleen om politieke maar ook wel degelijk om juridieke redenen. Alleen Reinach's erfgenamen hadden een aanklacht kunnen indienen; nu zij zich stilgehouden hebben, ontbreekt elke grondslag voor een juridieke actie. Tegen Cavallotti mag het O. M. ook niets doen: alleen Crispi kan een aanklacht tegen hem indienen — en deze zal dat wel laten. Zoo oordeelde althans een Italiaansch magistraatspersoon, die door den correspondent van de *Temps* werd geinterviewd.

Intusschen heeft het gerucht, geloopen, dat koning Humbert, niet te vreden met zijn minister nu en dan te omhelzen, hem ook in den adelstand zal verheffen en wel met den titel van prins. Of dit geschieden zal wegens de verdiensten van den grooten man in de zaak van Cornelius Herz, wordt niet gezegd!

Belgie. — Het hof van assisen van Luik heeft dezer dagen citoyen Crosset veroordeeld tot eeuwigdurenden dwangarbeid, voor moord gepleegd op een armen wever.

Onze lezers zullen de daad van citoyen Crosset reeds vergeten zijn.

Luistert:

Er had eene werkstaking plaats te Verviers, en Mauhin, die vader was van negen kinderen en er voorzeker op nadacht dat die negen kleintjes moesten eten, ging niettegenstaande het onbarmhartig verbod van het syndicaat der socialisten, naar de fabriek om te werken.

Dat stiet citoyen Crosset tegen het hoofd en hij nam het besluit Mauhin openlijk te straffen.

Hij ging naar de werkplaats en toen hij er Mauhin ontmoette, die hem kameraadschappelijk de hand toestak, trok de citoyen zijnen revolver en schoot den ongelukkigen werkman neer.

Koel, hardvochtig als een beul, naast den verslagene op eenen stoel gezeten, zag hij den ongelukkigen vader den geest geven, en ging daarna in de herbergen, waar het monster zich op zijne monsterachtige daad beroemde.

Aangehouden, in de gevangenis gezet, voor de assisen gebracht, werd hij tot levenslangen dwangarbeid verwezen.

't Is jammer dat de doodstraf in onbruik is geraakt in Belgie; hij had ze ruimschoots verdiend.

Met afschrik zal ieder eerlijk man het oog van dien bloedhond afwenden en woorden van medelijden hebben voor den ongelukkigen Mauhin.

De socialisten zullen die monsterachtige daad afkeuren, denkt ge.

Gij bedriegt u.

De "Peuple" heeft integendeel medelijden met den ongelukkigen citoyen Crosset.

Meer dan dat, toen de "Peuple" vernam dat het hof den moordenaar Crosset veroordeeld had, beschuldigde het blad "den jury van bourgeois hem, zonder genade getroffen te hebben."

Zonder genade? zonder medelijden?

Maar verdiende Crosset wel medelijden, hij, die zonder genade Mauhin neerschoot, toen hij hem vriendschappelijk de hand toestak; toen deze ging werken voor zijne negen kinderen? Verdiende Crosset wel medelijden, toen hij in de kroegen over zijne monsterachtige daad ging roemen?

De "Peuple" beleedigt de leden van den jury als hij verder zegt: "De bourgeois, al is hij van nature goed en edelmoedig, wordt wildwreed, zoodra men een beroep doet op zijne klassen-gevoelens."

Waar is de gezonde zin van de "Peuple?" De jury had citoyen Crosset zeker moeten vrijspreken, hem kronen vlechten en in triomf aan de samenleving teruggeven?

Voorzeker, en alsdan zou de "Peuple" verklaard hebben dát er recht was gedaan en eindelijk de roode principen geproclameerd waren geworden.

En zoo verstaat het socialisme het recht, de vrijheid en de gelijkheid: het onschuldig slachtoffer wordt de schuldige, de plichtige integendeel moet vrijgesproken, beklaagd, vereerd en verheerlijkt worden.

Tot zulke gruwelijke en afschuwelijke gedachten, leerstellingen en daden, moet het ongelukkige volk wel vervallen, dat gretig het oor leent aan de goddelooze beginselen van zoogenaamde *verlichten*, die, meerendeels bedwelmd door de geuren der vleeschpotten van Egypte, meenen, dat zij Onzen Lieven Heer wel missen kunnen.

De ondergeteekende heeft de eer aan vrienden en kennissen te berichten, dat zijne zuster

Felicita

verloofd is met den Heer

Joseph Lopez

Curaçao den 29 Juli 1895.

G. ABBAD.

„SU MALA HORA NO VOLVIÓ MAS."

ALGUIEN ha definido la historia como "Una colección de fábulas interesantes." Por otra parte, ya conocerás, 'lector, el adagio corriente en todos los idiomas al efecto de que no ha de creerse la mitad de lo que se oye.

Sin embargo, aun la incredulidad puede desorientarnos de tan mala manera como la demasiada confianza. Las falsedades son bastante numerosas, pero á pesar de esto la verdad abunda aun más. La verdad es más sólido que la ficción En nuestro afán de evitar el s engaña-sodos, probablemente nos engámos oñana tros mismos. Es pués prudente estarr lerta en ambas correcciones-.

Trascribimos lo siguiente, de una carta de una Señora: "Supongo no habrá Vd. olvidado." dice, "lo de la medecina que me dió Vd. cuando nos encontrabamos á la mesa del hôtel en Carta gena. Cuando Vd. observó que dichmedicina me haría bien, me reí, incrédula como Santo Tomás, pués estaba en la convicción de *que volverá mi mala hora* con el dolor de cabeza y vómitos. Con mayor razón lo temía, cuanto que aquel día comí más de lo usual, debido tal vez á la esperanza que Vd. me daba. Sin embargo, á mi sorpresa y regocijo, no esperimenté ni malestar, ni opresión en el estómago ni dolor de cabeza.

"Por la noche después de cenar tomé otra dosis del remedio y me sentí mejor aún. Seguí tomándolo después de cada comida, temoroso de que, de no hacerlo así, no sobreviniera una recaida.

"Sin duda recordará Vd. mi enfermedad. Sufría de doloros de cabeza seguidos de vómitos y un sentir de pesadez é inercia en el estómago. El médico decía que mi sangre se hallaba en muy mal estado, con tendencia á producir congestión del cerebro. Soy costurera y mi labor me obliga á inclinar la cabeza, lo cual bastaba para producirme grandes dolores, vértigos y endeblez, además de echar sangre por la nariz. Me faltó el apetito y mi paladar era malo, pero creque esto lo motivaria el reducido espasio de la habitación donde ya trabajabe con otras costureras. Tomé variasimas dicinas, pero ninguna me curó.

"Al volverme á mi casa en Almería me apresuré á entrar en el almacen de drogas de Don Antonio Guillen Romero, en la Plaza de Bilbao y le hice nueva compra de Jarabe Curativo de la Madre Seigel. En resúmen, después de haberlo tomado durante un mes más, disminuyendo gradualmente la dosis, me hallé completamente restablecida de la enfermedad que por tantos años estuve sufriendo.

"Como ya Vd. vé, me encuentro hoy en perfecta salud, de buen humor y bien conservada, y me dicen mis amigas que me encuentran más atractiva bue ántes, por más que hoy tenga 4 año más de edad. De Vd. atenta y S. S., Q. B. S. M., María Mateos, Almería Setiembre 20 de 1892."

Nos permitimos enviar á esta Señora nuestra más cordial enhorabuena por los tres conceptos siguientes: 1° Por haber desistido de su incredulidad con respecto al empleo de la medicina que menciona. 2° Por el restablecimiento de su salud por medio del empleo de dicho remedio; y 3° Por valor benévolo que ha mostrado en permitir la publicación de su propia experiencia en provecho de los demás.

Santo Tomás no quiso creer sin eviden y tal vez humanamente no podamos culparle. Pero creyó cuando la prueba le fué dada. El perjuicio y la duda, tienen á veces razón de ser, y no es posible vencerlos desde luego, pero al fin la verdad sale victoriosa.

La enfermedad de dicha Señora era la indigestion y dispepsia, la cual lleva trás sí diversas consecuencias que dejan perplejos tanto á los enfermos como á los médicos. Esto lo comprendió bien, sin embargo, la buena y sabia Señora que preparó el Jarabe que lleva su cono cido y respetado nombre. En otras palabras, conocía perfectamente que "en fermedad" significa "Mala digestion" y por consiguiente el poner el estomago en debido orden es poner todo en orden.

La "mala hora de sufrimiento" de la Señorita Mateos no volvió, y con el Jarabe de la Madre Seigel á la mano, es tamos seguros de que no volverá jamás.

